

KÜLSŐ MAGYAROK

MARGITTAI GÁBOR

TRIANONI
MENYECSKE

SZÓRVÁNYLÉTÜNK A KÁRPÁT-MEDENCÉBEN

SCOLAR

*Margittai Gábor
a torockói Székelykő csúcsán,
külső magyarok nyomában*

Dél-Erdélyben mostanában halnak ki egykor színmagyar falvaink utolsó magyarjai. Sírkertek vándorolnak az utódnépek házainak alapjába, mert nincs már, aki értelmezni tudná a feliratokat. Lelkipásztorok küzdenek pár lelkes nyájukkal, hogy fennmaradjon a magyar szó olyan térségekben is, amelyekről már felvidéki, délvidéki, erdélyi vagy várvidéki kisebbségünk sem tudja, egykor szervesen kapcsolódtak szellemi szállásterületeinkhez. Valóban reménytelen ez a küzdelem? Öt év telt el a szerző első határjárása óta, kilencven esztendő a trianoni döntés után – és a veszélyeztetett templomok, kastélyok, gyülekezetek egy része tovább pusztult, mások viszont védőtetőt, új lakókat és makacs ifjú papokat kaptak.

Margittai Gábor *Külső magyarok* című riportkötetei egyedülálló vállalkozások: a szóványkutató újságíró a harmadik évezred első évtizedében bejárta a magyarlakta „végeket”. A *Trianoni menyecske*, a második nagy „körutazás” 2005-től napjainkig mutatja be örökségünket riportokban, interjúkban, útirajzokban és esszéikben, illetve táj-, műemlék- és szociofotók által. Isonzótól Becskerekig, a „szlovák” Tokajtól a cipszerek hazájáig, a Mócvidéktől az Úz völgyéig, az Őrvidéktől Rusztig a négy égtájat – elgondolkodtató dokumentumként, egyszersmind rendhagyó bedekkerként szolgálva azok számára, akik felkeresnék Árpád-kori templomaink, nemesi udvarházaink, eltitkolt tömegsírijaink bozót fedte romjait. A szerző a határjáró írásokkal közös felelősségünk kérdéseit feszegeti.

A Külső magyarok – Utazás a végeken 2011-ben jelenik meg.